

НОВИ САД

КУЛТУРНО-ПРОСВЕТНИ И ПРИВРЕДНИ ЛИСТ ЗА ДУНАВСКУ БАНОВИНУ

Број 12.

НОВИ САД, 22. марта 1930.

Година 7

Поштарина плаћена у готовом.

ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУБОТЕ.

Власник и главни уредник:
ДУШАН ЧАМПРАГ

Одговорни уредник:
СВЕТИСЛАВ-ЦЕЦА СЕКУЛИЋ

ЈЕДАН ПРЕДЛОГ ЧИНОВНИЦИ-МА КРАЉ. БАНСКЕ УПРАВЕ

Велики чиновнички апарат овдашње кр. банске управе комплетиран је, већим делом, чиновницима из бивших шест жупанија и обласних самоуправа са територија данашње Дунавске бановине. Разуме се, да су чиновници и остали намештеници по мањим местима имали повољније животне, а нарочито боље станбене услове. У мањим местима (Вуковар, Смедерево, Крагујевац и т. д.) има доста расположивих станова, а што је главно, тамошњи станови имају по комад баште и дворишта, па је свака породица основала и мало газдинство. Са наглим приливом више стотина чиновника у Нови Сад, настало је, у првом реду, несолидно набијање цена по ресторанима, а кућевласници су опет у пуној мери искоришћавали конјуктуру, па су почели са немилосрдним набијањем цена и за оне станове, које би, због нехигијенских услова требало испразнити и демолirati.

Због ових непријатних појава морало се је у редовима чиновника банске управе појавити извесно нерасположење према Новом Саду. Велики капетан г. др. Момировић био је први, који је притегао хотелијере и њима слично предузетнике, да цене сведу на прихватљиву меру. Одмах после тога градски одбор закључио је, да ће за бановинске чиновнике сазидати велику и конфорну

станбену палату и на тај начин колико толико ублажити станбену кризу.

Новосадске локалне власти учиниле су дакле што је могуће у опсегу расположивих средстава. Па ипак се чиновници кр. банске управе жале што тешко животаре. Ми смо мишљења да нарицања неће помоћи ни олакшати животне услове. За побољшање њиховог материјалног положаја морали би, напокон, и они да нешто предузму. Ето, на пример: Зашто се не сложе и не оснују заједничку мензу? Почетни капитал за најпотребније инвестиције лако би се добио било бескаматно од саме банске управе, било уз јефтине каматњак од градске штедионице. Тај би се почетни и узајамни капитал лако и у једној години исплатио са наметом по особи од 15—25 динара месечно. Што се потребних просторија тиче и оне би се лако нашле за јефтину најамнину, уколико не и бесплатно. Исто би тако, обилно се надамо, менза чиновника и осталих намештеника кр. банске управе добила јефтино светло, огревни материјал и т. д. Такова менза била би боља и много јефтинија, него што је исхрана по разним, често и дубиозним, локалимa.

Буду ли чиновници банске управе прихватили овај наш добронамерни предлог, наставићемо дискусију по овом предмету.

не повећава, оно веома слабо и попушта.

Та чињеница је отуда, што се баш индустрија не развија код нас бар у оној мери, да би могли задовољити производњом бар наше домаће потребе; већ извозом наших сировина и увозом прерађевина губимо и слабомо нашу материјалну моћ и снагу.

Наше банкарство и финансијери, данас практикују и скучили су своју делатност и функцију на меничне зајмове уз добру подлогу, па са те тачке ни да макну. То је недовољно за једну земљу као што је наша, а која има све услове да се на пољу индустријализације брзо и стабилно развије.

Тако исто код нас је јако развијен мртви рентни капитализам, који само једној шаци људи користи.

Тако на пример видимо у многим варошима за врло кратко време подигнуте читаве градове, а не куће, у које су утрошене милијарде, док би много корисније било за опште благостање, да су се подигли фабрички димњаци, помоћу којих би се временом могле подићи и палате.

Док би фабрике запослиле и храниле на стотине хиљада радника, дотле неколико стотина мртве ренте ренташа уживају.

Мудро и пробитачно би било да се мртва рента оптерети за рачун индустрије, којој би требало у сваком погледу излазити у сусрет, помагати је и стварати олакшица за њезин развој и подизање.

То би били први али сигурни кораци за решавање кризе рада и отклањања данашње беспослице.

ПЕВАЧ МИКА МАРКОВИЋ*)

— IN MEMORIAM —

(Свршетак)

Марковић је у то време већ био умирљив а његова је Милка затржила била па и добила подужи допуст, те тако њих двоје после новосадске сезоне од 25. септембра (8 октобра) до 30. децембра 1913. (12. јануара 1914.) нису са дружином отишли у Сентомаш, него су остали у Новом Саду. Оданде сам у пролеће 1914. добио ово Марковићево писмо:

Нови Сад, 18. III 1914.

Драги Јоцо!

У пређашњем броју Браника прочитао сам твој некролог о Андри Лукићу. Врло си лепо изнео, да је још био у мислима, да је могао остати код дружине, ко зна, да ли не би још био жив.

Овамо се чуло, да су те позвали и умолили, да дођеш на управу. Колико је истина не знам, али бих волео да знам, је ли истина или су то протурени гласови. Могао би ми јавити. На моју дискрецију можеш рачунати. Ако је што у ствари а ти би имао воље, врло погодан час би био, који би те мало разонодио по овим нашим српским местима. Буди уверен, да сад другојачије мишљење важи о твојем раду и твојим способностима, како књижевним, тако и о вредноћи и интелигентном образовању. Са ким год сам говорио, сваки је то признао и одобрио. Значи, како се вели: *Имаш ме, не знаш ме; изгубиш ме, познаш*

*) У прошлом броју нашег листа, у овом чланку, поткрала се погрешка, која не треба да остане неисправљена. Стоји тамо, да је певач Жарко Савић, управитељ новосадске народне позоришне дружине од 1911 до 1914, умро 1910, а он је отишао с овог света у Америци тек недавно, ове, 1930. године.

ме. А по народној песми каже се: *Доћ' ће време, жалићеш ти мене. А главно је и то, што се оба листа, и Браник и Застава, измирили. Разговарајући и с једнима и другима, били су мога мишљења. Зато, ако те не мрзи, пиши ми, шта је у ствари.*

Милка има неки допуст до првог Маја а после ће опет тражити пензију. Г. Трифковић нудио је тих сто круна индиректно, али кад је тражила писмено, није хисо, већ да прима испод жита као доплатак. То значи, да после три месеца исто тако може да јој скине тај додатак под изговором: у интересу нар. позоришта. Милка је то одбила и на томе стоји. Видим из дописа из Сомбора у Бранику, да већином играју шале и оперете.

Пошто сам ти од прилике испричао о нашем театру, прими много поздрава са штов. Господом од Милке и мене и свију наших.

Твој М. Марковић.

Ханска Ул. број 7.

Кад ме је артистички одсек управном одбору Друштва за српско народно позориште позвао за управитеља Новосадској дружини — било је то у јуну 1914 — дружина је боравила у Старој Пазови. Оданде сам, тик пред полазак у Hofgastein добио од Марковићевих ову депешу:

Čestitamo i sa najvećom radošću očekujemo Vas.

Mihajlo i Milka Marković.

Светски рат је и њихову и моју радост угушио у зачетку. Са Марковићем се више нисам видео. Он је са својом Милком

За решавање социјалних проблема

Криза рада и беспослица су проблеми, који задају бриге не само нашим државницима, већ ти проблеми траже своје решење готово у свима европским, азијским и америчким државама.

Број незапослених радника се повећава нарочито у Северним Сједињеним Америчким Државама и Енглеској. Ма да данас на челу у Енглеској државној управи стоји редничка влада, ипак ни ова и поред најбоље своје воље, те проблемне не може, не да реши, већ није у стању ни да њихове последице ублажи, које се из дана у дан све више погоршавају.

Томе злу има више узрока.

Тако на пример техничко усавршавање средстава за производњу данашњице избацују на хиљаде сувишка радне снаге на улици. Ово је један узрок, који се не може никаквим мерама спречити, јер сваки покушај био би узалудан и ишао би на штету процеса усавршења и напретка науке.

Ти избачени сувишци радне снаге морали би се употребља-

вати у нове примитивне изворе производне у привреди.

За пример уземемо графичке раднике.

Пре рата, док и до нас нису допрле машине за слагање слова, код графичара је био врло мали број незапослених радника. Данас пак више их је незапослених, него што их је употребљених. Машина за слагање слова која лије готове редове, нормално може да запосли три ручна слагача, не рачунајући ту растурање слова, који посао ручни слагачи морају обављати. Значи, да поред усавршавања технике код графичке струке, тек сваки трећи радник може бити запослен.

То правило важи и код друге индустријске гране; и за сувишке радне снаге у тим струкама, морало би се тражити новог поља рада, да би се њихова снага могла искористити.

Код нас специјално, што нисмо земља са развијеном индустријом, ту стварност не можемо запазити, али и код нас се опажа, да беспослица, ако се

и са млађим сином Митом отишао у Сланкаменску Бању; старији пак син Степа у оно је време био у једној санаторији у Београду и онде је, кукавац, ускоро и умро. Осталих троје били су преко зиме 1914-5 интернирани у Горњој Угарској, а у пролеће 1915 некако су преко чика-Стеве В. Поповића, добили дозволу, да пређу у Швајцарску. Да су сретно стигли онамо, дознао сам од, тада већ старог, Мике Стојковића и од, тада још младог Боже Николића, скојим сам се, у у мају 1915, састао у Будимпешти.

Јуна 1917 наишао сам у Нгватској Ријеци у Загребу на белешку, која казиваше, да је Мика Марковић у Швајцарској променио светом.

ЈОВАН ГРЧИЋ.

ГДЕ СЕ СТАЛО?

Ми смо у своје време писали о потреби здружења свију занатлијских друштава и удружења, па смо изнели и документоване разлоге за то, и очекивали смо да ће се у томе правцу нешто, не само радити, већ и урадити.

Истина, како смо у своје време били обавештени, у ту сврху били су заказивани и састанци управних тела занатлијских друштава и удружења, али након исте акције, наступило је неко затишје.

На чему се стало? Где је запело? Шта је учињено не зна се. Јавност са исходом тих преговора није упозната, што свакако иде на штету саме ствари.

Ми мислимо, да би у интересу саме ствари, управе занатлијских друштава и удружења требале да наставе преговоре, па када у неколико пречисте појмове о суштини ствари, да сазову једну ширу анкету заинтересованих, на којој би се многе ствари могле још и накнадно пречистити, и тек након исте приступити дефинитивном стварању јединственог занатског удружења, које би могло и било у стању да допринесе користи читавом занатлијском сталежу.

Истрајност и чврста воља побеђују. Занатлије ако су подувеле какве кораке у томе правцу, не би требале, не би смеле застати још на првом кораку.

† СТАНКО АРАНИЦКИ

У суботу 15. марта у Новом Саду је напрасно умро од тровања крви Станко Араницки, касациони судија, а у понедељак пре подне је сахрањен уз учествовање многобројног грађанства.

Покојни Араницки је био врло цењен не само због свога високог положаја, већ важио је као човек у пуном смислу речи, радо виђен и поштован и у друштвеном животу.

Његова предусретљивост и исправност у својој дужности, ретки су примери тако, да је у покојнику правосуђе изгубило ретко spremnu снагу.

Нека је лака црна земља пок. Станку Араницком.

ПОЉОПРИВРЕДНО ЗАДРУГАРСТВО

Код нас истина постоје Земљорадничке Задруге, које су својим активним радом и за последње године показале приличне резултате; али и поред ових задруга, које служе земљорадничком свету да дође до јефтиног кредита, указује неминовна потреба за оснивањем пољопривредних задруга, са циљем заштите пољопривредне производње.

Наш пољопривредник без те врсте задругарства никада није таксант својим производима, већ стално је извргнут од воље извозника, који по својој напути одређује цене њиховим производима.

Добро и солидно пољопривредно задругарство организовано и централизовано, било би у стању да исклучи посреднике и извознике, на којима лежи највећи грех, што је наш пољопривредник у сталној неизвесности, тако да се не може да оријентише, како, који и колико да произведе пољоприв-

редних продуката а да би могао од свога труда и ради да види ма и најминималнији напредак у својој пословани.

Продуценти хмеља, шећерне репе и баштовани су за ове последње две године тешко погођени, а ове године у великој мери и произвођачи зрнате хране.

Многи неупућени, за стварање пољопривредног задругарства, у циљу заштите пољопривредне производње, сматрају да је то немогуће и да и у будућности мора остати све по старом, т. ј. да пољопривредни производи морају и надаље стајати под таксацијом берзи, извозника, позивајући се увек на увансе потрошње и понуде.

Стварање пољопривредног задругарства у циљу заштите пољопривредне производње, јесте Гордијев Чвор, али и тај, оштра свест пољопривредника и гвоздена воља мора га прећећи.

Са концерта Соколског Друштва и Филхармоније

Како смо у прошлом броју јавили, Соколско Друштво у Новом Саду приредило је на 15. о. м. уз суделовање Филхармоније, друштва пријатеља музике, концерт у великој дворани Соколане. И ако се је концерт очекивао са интересовањем, ми смо се ипак бојали заједничког иступа ових двају друштава, знајући да и већи и популарнији концерти у Новом Саду веома често завршују са моралним и материјалним фијаском. Ова друштва су показала, да заслужују пажњу, те и ако различита по свом програму, достојна су наших потпора и колаборације, на коју су једно са својом фанфаром, друго са својим оркестром упућени.

Концертни део отворила је Фанфара са маршом „Живојновић“, композицијом нашег познатог и популарног фанфарног учитеља Ф. Веселија. Одмах затим наступила је Филхармонија са својим оркестром у Шитовој „Канцонети“ и Тиктак полки „Johana Straussa“. Оба комада лакши салонски комади са мелодиозном садржином, први комад више виолински са пратњом оркестра. Наступ оркестра поздрављен је бурним аплаузом. Иза тога следио је наступ концертмајстора Филхармоније, г. Љубомира Лугарића, у виолин солу Е. Елгара „Salut d'Amour“ и Е. Јенкитона „Вилином плесу“. Обе пијесе извео је г. Лугарић са много разумевања и показао сву вештину свога дара на виолини. Одушевљен аплауз приморао да је на додаток Гесекове „Gavotte“. Дискретна пратња гђе Бианке Виталиани свакако заслужује пуну похвалу. Као завршетак првога дела концертног програма следила је Моцартова „Симфонија Ц-дур, задњи став“, у којем смо чули заједничко свирање оркестра и дувача из фанфаре. Уистину и без претеривања можемо рећи, да се таквом успеху нисмо надали. Ту је и оркестар, а и фанфара

дала свој максимум и ми можемо уистину честитати на лепом, истрајном и заједничком раду крунисаним пуним успехом. Наравно је, да одушевљеном аплаузу није било краја, и да младеж није била нестрпљива ради касније игранке, верујемо, да би се симфонија ради непрестаног аплауза морала опетовати.

У другом делу програма наступио је оркестар са Mendelsonovim „Свадбеним маршом“, ванредно мелодиозним и опште познатим комадом овога музичког мајстора, изведен на опште задовољство присутне публике. Након тога следило је певање г. Гезе Шенбергера, у „Чуј ме капуту“ из Пучинијевог „La Boheme“ и Мокраччевом „Три јунака“. Мек и милозвучан баритон г. Шенбергера, којег смо већ више пута чули, привукао је озбиљно пажњу свих присутних. Пун и допадљив соло са лаким прелазима и ванредном издржљивошћу, уношење осећаја у пев, збиља је учинио, да је присутна публика уздржала свој дах, а одушевљење достигло свој врхунац. Наравно, да је морао да придода „Напитницу“ из Флотове „Марте“. Са потпуним разумевањем и прилагођивањем своје певачу била је клавијерска патња г. Емила Грисолда, нашега познатог пијанисте. Концерт је завршен Пискачечким „Наши татри“, и ту је фанфара изазвала буру одушевљења.

Целим концертним делом дириговао је г. Роберт Виталиани, диригент Филхармоније. Соколана је била добро посећена, и ако је наша публика могла да се овој вечери одазове и у још већем броју. Но уверени смо, да ће будући заједнички иступи привући након ове озбиљне и ипак солидне критике већи број поштовалаца и Соколског друштва и Новосадске Филхармоније.

Након концерта следила је игранка до касно у ноћ.

Иностранни докторати.

Ових дана читали смо у престоницима листовима не баш симпатичну полемику око једног питања докторске и друге неке академске титуле, стечених на иноземним високим школама. Нећемо да улазимо у ствар тога посебног случаја, него скрећемо пажњу на чињеницу: да још и сада има жалост много случајева, да наши млади људи и студенти одлазе у иноземство, како би на тамошњим универзитетима што лакше и брже стекли докторске дипломе, и ако ми хвала богу, имамо у нашој држави три универзитета, на којима се исто тако могу полагати докторати на свима факултетима.

Потпуно је добро учинила влада, што је прошле године донела закон о нострифицирању универзитетских титула и диплома, само да би добро било још мало строжије регулисати и питање универзитетских студија и полагање испита наших студената из наше државе.

Не руководе нас никаква шовинистичка расположења нити нерасположења према иноземским високим школама, када дајемо отворено израза нашој сумњи, да има најалост често случајева, (који се чак и не тај!) да се у иностранству по којем нашем студенту и сувише на лак начин даје докторат или диплома. Студенти наших националних мањина знају, зашто баш толико у претежном броју одлазе тако ревносно на иноземне универзитете на студије.

Сматрамо исто тако за потребно да скренемо пажњу ме родавцима и на формулу заклетве коју докторанди полагају на универзитетима у Мађарској. Јер најпосле није то баш ни тако невина и безначајна ствар полагати заклетву некаквој хиљадугодишњој Мађарској, па после доћи лепо кући у нашу државу и — ником ништа. Интерес и част наше државе захтевају да се такви доктори са заклетвом „хиљадугодишњој Мађарској“ позову бар на изјашњење и нека се такима затворе врата за државне службе. X Spectator.

Просјачење и цивилизација

Дозволити просјачење изнемоглим, остарелим и за рад неспособним грађанима свога града или села сасвим је хумано. И у случају где које место за своје немоћнике не може да се побрине и склони их у убојнице ни тај један дан у недељи неће грађанима тешко пасти и сматраће за дужност да им удели.

Али дозволити у једном великом, уређеном и напредном граду целој инвазији нерадина лењиваца просјачење то је постало неподношљиво и требало би томе на пут стати.

Странац се зачуди када види ко све овде проси. Без икојих обзира и стида просе и млади и здрави, цигани и њихова деца, која вас немо склопљених руку у корак прате, па чак и школска деца са торбама траже динар да им удели.

Свако се чудило да у Русији у једном сату траже милостињу до шеснајест просјака а један је привредник овде тужио се да је за једно до подне имао их тридесет. Куда то води и шта је томе разлог? Да ли незапосленост, беда или нерад и лењост, то би требало испитати.

У сваком већем месту оснивају се друштва за заштиту животиња а у иностранству чак им и долове зидају, та су свакако хумана друштва побринула се и за бедну и остављену сиротињу те их сместила и нашла им уточишта, али тек се не може дозволити да сви редом просе и на тај начин привређују. Стога се и виђа све више осаканених који служе као предмет зараде окрелих грешника, где испребијаних руку и ногу пузе по прашини изазивајући милосрђе.

Где је ту цивилизација а где култура да се у данашњем напредном времену тако варварство мирне душе поднаша и да се и така врста просјачења још увек дозвољава.

И то је један проблем који засеца у народни живот и преко кога неби требало тако лако прећи.

Мор Божић-Спаић.

Тек-тек да се зна

Пристојност је врлина, којом би требао бар сваки човек да се украси. Али пристојност мора да гаји сваки човек, ако не у приватном животу, а оно бар на службеној дужности; јер то је услов опстанка у служби.

Наш главни уредник имао је срећу да наиђе на човека, који ни у службеним часовима није испољио ту врлину. То је трамвајски контролор, по имену Матко Поропат, који ће имати част због свога непристојног понашања да одговара за увреду части на надлежном месту.

Тај Матко Поропат у својој служби тако се понаша, као да је и од самог директора централе госп. Хуберта виши, што сведоче многобројне жалбе упућене нашем уредништву. Тај контролор са кондуктерима и кочничарима тако поступа, као да ти јадници нису Божија створења.

Ми верујемо да управа електричне централе није за све ово крива, јер јој је ствар непозната, с тога се наше уредништво решило, да једним писмом упозна чланове управног одбора електричне централе о поступку и раду контролора Матка Поропата.

ПРОДАЈЕМ моје имање од двадесет ектара у једној парцели са две куће, чардак (котобања), магара и остале стајине, од Шапца удаљено три километра поред главног пута за Мачву, има добар шљивак и разни јабука и крушака све у најбољем стању. Цена умерена. Дуг Управи Фондова шездесет хиљада дин.

Ово продајем услед моје старости а и остао сам саморан.

Драгутин Игњатовић
бивши марвени тр. из Мајура, Шабац

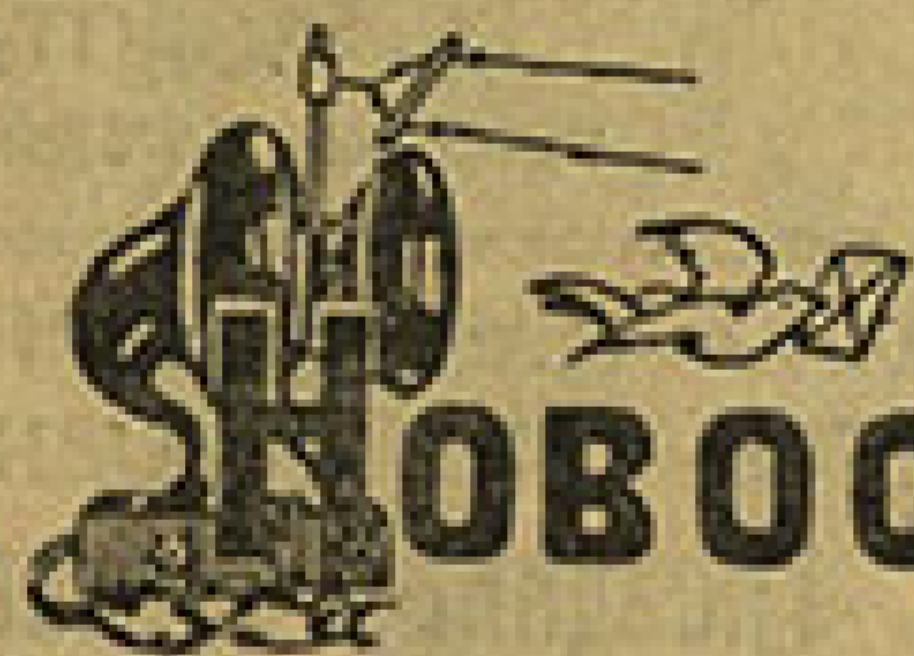
Са седнице управног одбора Централног Експортног Савеза Млекарских Задруга у Новом Саду.

У суботу 15. марта о. год. одржана је редовна седница пословног одбора Централног Експортног Савеза Млекарских Задруга у Н. Саду, на којој су решавана важна питања о пословању Савеза, између осталог примљене су у чланство следеће млекарске задруге: Р. Крстур, Бингула, Пивнице, Ботош, Ашања, Обреж, Мартинци, Крчедин, Српски Елемир, Уља, Иђош, Стајићево и Гај код Ковина. На седници управа је нарочито обратила пажњу како би се што боље спровела продаја маслаца у самој држави. У ту сврху, решено је да Експортни Савез отвори своје продавнице у Новом Саду и Београду, поред ових места отвориће се продавнице и у осталим местима где се укаже потреба. Питање хладионика за смештање маслаца управа је за сада решила тако, да се привремено изнајми једна у Новом Саду а у исто време да се исходи од Министарства Пољопривреде и Дунавске Бановине једна припомоћ за градњу једног задружног хладионика у Новом Саду. Том приликом је Управа после седнице прегледала млекарску школу коју одржава Средишњи Уред за Организацију Млекарства, и том је приликом нашла школу у исправном стању. Управа је констатовала да је безуветно потребно да у школи постоји и један уређен лабораторијум у ком ће се ђаци обучавати испитивањем млека. У овом правцу обратио се Експортни

Савез Министарству Пољопривреде и Вода и Дунавској Бановини.

Управни одбор решио је да маслац који израђују млекарске задруге долази у промет једноличан под марком „Задруга!“ Да би што већу количину маслаца пласирали и у самој држави и да би било омогућено и сиромашнијим слојевима трошити маслац управа је одредила најнижу цену маслацу.

Рад Експортног Савеза у нормирању цена маслаца као и побољшању и типизирању квалитета маслаца за сваку је похвалу. Код данашње опште пољопривредне кризе упућен је наш сељак да посвети већу пажњу сточарству, а да би могао бавити се интензивним сточарством мора бити организовано млекарство. Пут који је изабрао Експортни Савез и то оснивањем млекарских задруга, обучавање земљорадника у преради млека једини је прави пут. Управа Експортног Савеза свесна је тога да се сви млечни производи произведени у нашој држави не могу потрошити код нас, па је ради тога обезбедила прођу нашег маслаца у иностранству, те је до сада извршила неколико пошиљака чији је квалитет у иностранству добро примљен. Ми смо добили у Експортном Савезу једну нову националну пол-привредну индустрију. Потребно је да се потрошачи увере о одличном квалитету маслаца Експортног Савеза.

НОВОСАДСКЕ ВЕСТИ

— **Нова поштанска адреса за Петроварадин.** После доношења Уредбе о спајању Новог Сада и Петроварадина, Министарство грађевина издало је ових дана наређење према коме се поштанске пошиљке за бивши Петроварадин имају адресирати „Нови Сад 4.“ Ово наређење има се одмах извршити.

— **Годишња скупштина Месног Одбора Црвеног Крста.** У недељу пре подне у великој дворани Краљевске Банске управе одржана је редовна годишња скупштина Месног одбора друштва Црвеног Крста под председништвом г-ђе Виде Вулко-Варађанин, која је била одлично посећена. После поднетих извештаја, који су сви примљени изабрана је нова управа у коју су ушли: г.г. Живорад Богдановић, Јован Поповић, Др Васа Крстић, Душан Ружић, Владимир Ненадовић, Др Стеван Владарски, Милан Мрагоданов, Милан Мартиновић, Др Рудолф Касовић, Др Светислав Поштић, Др И. Прудан, Др Сава Могин, и гђе: Анка Капамаџија, Даница Станојловић, Зорка Димић, Јелица Борота, Марија Вајс, Милица Моч и Тивка Јовановић. У над-

зорни одбор: г.г. Душан Илић, Тоша Јовановић, Г. Бајић, Ђока Гавриловић и Пера Савић.

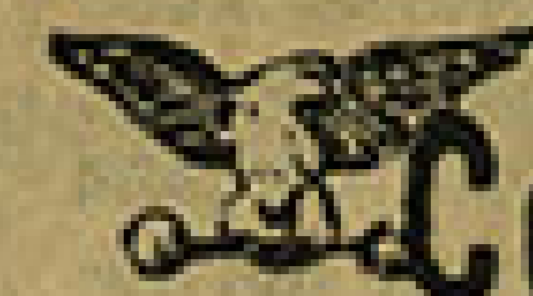
— **Успело село „Црвени Крст“** овдашње Женске Препарандије и Трговачке Академије, одржао је у прошлу недељу у својим школским просторијама веома успело село. Музичке тачке од Шуберт-а, Рубинштајн-а и Супе-а, изводиле се на пријатно задовољство и примале топло и срдечно. Соло певање гђице Шајковић — арија „Ти си ми“ из опере Марина, уз клавирску пратњу — било је на висини допадања и аплауза тим пре, што је исто дато са сигурношћу и топлином интелигентног гласа, који је на путу, да се развије до лепога израза и целине.

— **Прилог за подизање звона.** Г. др. Милош Бокшан приложио је фонду за подизање звона у св. Ђурђевској (Саборној) цркви новосадској 1000 динара уместо венца поч. Станку Аранићком, касационом судији.

— **Предавање г. Маслова.** Данас у суботу у 4 часа после подне у Новом Саду, чувени социјал-револуционарац г. С. Маслов одржаће предавање о свом путовању у бољшевичку

Русију. Г. Маслов је имао у Београду сјајан успех. Предавање ће бити, вероватно у дворани Матице српске.

— **Пролетњи вашар у Н. Саду.** Овогодишњи пролетњи вашар у Новом Саду почео је данас у суботу и трајаће до понедељника.

СОКОЛСТВО

Спомензначке за Свескоколски слет. Нарочити уметнички жири за оцењивање значки за први Свескоколски слет Сокола Краљевине Југославије састао се ових дана и узео на разматрање све вајарске радове. Од стиглих радова два су оцењена као најбоља и то рад кандидата архитектуре Григорија Самојлова из Београда за чланску значку, а рад Антона Севера, професора из Љубљане за нараштајску.

Слетски одбор приступиће сада изради значке у издању од више десетак хиљада, па је поводом тога расписао конкурс, којим је позвао заводе за резбарију и израду значака, да поднесу своје понуде до 26. марта о. г.

КЊИЖЕВНОСТ

Гласник Историског друштва у Новом Саду, свеска 1 књига III, доноси ову садржину: расправе дра А. Вулића, (Срем у најстарије доба), дра М. Будимира (Антички становници Војводине), С. Ђ. Радојчића (Дукљанин о Срему), Св. Матића (С. Поповић путописац 18 века), дра М. Костића (Сликарска занат код Срба у 18 веку), дра Ст. Станојевића (Мошти Стевана Првовенчаног у Војводини), Д. Руварца (Црквено-богословски листови у Карловачкој Митрополији), Ј. Грчића (Млади Стерија као биограф) и Р. Петровићеве (Милица С. Српкиња и Драга Дејановић о женама); затим ситнијих прилога, оцена и белешака.

Поворишни комади за народ. Изашли су из штампе: „Женидбени оглас“ у четири слике, „Отмен муж“, „Сан Косовке“, „Савремен брак“, „Модерна девојка“, писац истих је гђа Мар. Божић-Спаићева, чији комади су играни у већини наших места и који ради своје сврхе друштвеног поправка само су за препоручити.

Јадранска Вила. Уредник Јаков Томашевић, Сплит. Обитељски лист за књижевност и културу. Садржај: Алфред Марагунић, Управа Јадранске виле; Они који долазе, Владимир Горећић; Двије удовице, новела Мар. Божић-Спаићеве; Вечна глума, Иван Остојић; При атељство Дубровчана, Неретвана Јосип Стипанчић. Књижевност. Радио. Ради своје обилне садржине и занимљивости лист је за препоручити.

ДРВО, УГАЉ, КОКС. — Дрвара Д. Бјелић, Нови Сад. Телефон 20-10.

Контролор Матко У пажњу кадлежнима!

Једна дама, супруга једнога чиновника електричне централе, ушла је у трамвај, а за њом и њезин муж г. Здравко Јовановић, кога није приметио контролор трамваја Матко Поропат. Како је дотична дама стајала напољу код кондуктера наслоњена на мотор од трамваја, пришао јој је контролор Матко „интелигентни мученик истрајни“ и ословио је са пуно ироније: да ли вам је повољи једна цигарета? Дама је тим гестом контролора била увређена и позвала је свога мужа, који је господина контролора избрусио на достојан начин, а овај се почео извињавати са речима: „Извините г. Јовановићу, ја нисам знао да је то ваша жена“!

Ми незнамо, да ли је ова ствар позната управи електричне централе, док је г. Кадићу врло добро позната, па ипак контролор Матко и даље остаје на свом положају, јер зли језици веле да га подржава и уздиже у ревности службе г. Кадића. А плус овоме додаје се, да је г. Матко још велики националиста и страдалник за националну ствар.

А шта да кажемо за наше хероје добровољце, који су пролили своју крв и издржали нечувене муке и патње, шта би они требали да чине, па да им се кроз прсте гледа; па ипак се они свуд и на сваком месту понашају достојанствено, јер знају и умеју ценити част непознатих лица, а не као Матко, штићеник г. Кадића.

Да ли ће и после овога тај „ревности“ контролор уживати поверење г. Кадића?

БАНКАРСТВО.

— Фузија Трговачке и Обртничке Банке д. д. Нови Сад са Филијалом Југословенске Удружене Банке а. д. На биланској седници Трговачке и Обртне банке д. д. у Новом Саду утврђена је подела дивиденде од петнаест динара. Истовремено је решено да се основни капитал Банчин повиси са 12 на 20 милиона дин. Нове акције ће се понудити старим акционарима у односу од 1:3; остатак ће преузети Југословенска Удружена Банка д. д. Поводом тога, како смо са поуздане стране обавештени препушта Југословенска Удружена Банка своју Новосадску филијалу Трговачкој и Обртној Банци д. д. у Новом Саду.

— Нови директор новосадске филијале Босанске Индустијске и Трговачке Банке д. д. Досадашњи директор новосадске филијале Босанске Индустијске и Трговачке Банке, Александар Кнепер, именован је за директора београдске филијале истог завода, док је за директора новосадске филијале унапређен досадашњи заменик директора г. Бела Пискер.

Штампарија Душан Чампраг и Друг Нови Сад, Кр. Петра 3.

Изврш. бр. 671/1-1929.

Дражбени оглас.

Потписани судски извршилац на основу § а 102. зак. чл. 60. из 1881. год. објављује, да ће се ради намирења тражбине и прип. на јавној дражби продати покретнине овршеника пописане у пенидбеном записнику Гн. број 7709/929. и то: шифонери, ормани, ћилим, чаршави, шиваћи стројеви, астал, зидно огледало, јастуци, разбој, буради, јечам, коњски серсам процењене на 7900 дин. обављеном оврхом у корист оврховодитеља, како следи: Др. Лемајић Јован адвоката ради 6926 дин. гл. и сп. п.

Дражба ће се одржати дана 31. марта 1930. у 1 сат после подне у Деспот Св. Ивану на стану овршеника Кр. Петра ул. Нови Сад, 28. фебр. 1930.

ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршилац

Изврш. бр. 124/1929.

Објава јавне продаје

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Н. Саду бр. 2100/929 у корист Браће Миросављевић из Н. Сада ради 8069 дин. главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретнине: дућански и собни намештај, робе и радио апарат процењене на 21.200 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 25. марта 1930. у 10 сати у Румени у кући бр. 254.

Нови Сад, 15 марта 1930.

Божа Николић
судски извршитељ

Изврш. бр. 57/1930.

Објава јавне продаје.

Потписани судски извршитељ овим објављује, да ће услед одлуке Кр. Среског Суда у Н. Саду бр. 646/1930 у корист Српске Трговачке Банке из Новог Сада ради 1900 динара главнице и прип. на јавној продаји продати следеће покретнине: дућанског намештаја које су процењене на 7200 дин.

Јавна продаја одржаће се дне 4. априла 1930. г. у 9 сати у Н. Саду у Краља Петра ул. 10. Нови Сад, 28. фебр. 1930.

Божа Николић
судски извршилац.

Изврш. бр. 1299/2-1928.

Дражбени оглас.

Потписани судски извршилац на основу §-а 102. зак. чл. 60. из 1881. год. објављује, да ће се ради намирења тражбине и прип. на јавној дражби продати покретнине овршеника пописане у пенидбеном записнику Гн. бр. 4676/925. и то: коњ, ждребе, кола, ормани, шиваћи строј процењене на 8000 дин. обављеном оврхом у корист оврховодитеља како следи: Бока Секички, заступа Др. Милivoј Григоријевић адвокат у Новом Саду ради 3175 дин. гл. и сп. п.

Дражба ће се одржати дана 2. априла 1930. у 3 сата после подне у Деспот Св. Ивану на стану овршеника.

Нови Сад, 20. фебруара 1930.
ЈОВАН Б. СТАНКОВИЋ
судски извршилац

Број 10255 адм. 1930.

Оглас.

Гр. Нови Сад ће набавити путем усмене јавне лицитације. 13 пари летњих одела и 13 пари ципела на цуг за гр. послужитеље, даље 20 пари ципела на цуг за гр. пожарнике. Лицитација ће се одржати 27. марта 1930. у 10 сати пре подне у канцеларији гр. ек. одељка где се и услови за време званичних часова могу видети.

Савет града Новог Сада, 14. марта 1930. год.

Др. БОРОТА
градски начелник.

Број 10876 адм. 1930.

Оглас.

Савет града Новог Сада расписује усмену јавну лицитацију за продају градских плацева у Малом и Векиком Лиману, из старе чиновничке насеобине, с леве стране Каменичког пута и на четир крајцаре дами.

Лицитација ће се обавити 29. марта 1930. године у градском економском звању (Футошки пут број 13. I. спрат) у 9 сати пре подне.

Поближи услови и планови могу се видети у истом звању сваког дана за време званичних часова.

Из седнице савета града Новог Сада одржане 14. марта 1930. године.

Др. БОРОТА
градски начелник.

ПОМОДНО МАНУФАКТУРНА И КРАТКЕ РОБЕ ТРГОВИНА
Д. М. Гроздића, Бјеловар
треба једног млађег, вредног и марљивог доброг продавца помоћника који осим српског језика говори Мађарски и Немачки, нека поднесе понуду на горе означену фирму.

УВАЖУЈТЕ, ДА ПРИМАТЕ ЈАМАЧНЕ
ВРСТИ И ПРВОРАЗРЕДНЕ КАКВОЋЕ
ВОЋНОГ ДРВЕЋА И Т. Д.

само код Великог Расадника Јосип Росенберг, Марибор

Тржашка цеста број 64. Телефон 2301.
СВЕ ПО УМЕРЕНОЈ ЦЕНИ. ТРАЖИТЕ ЦЕНОВНИК

Поможимо акцију Аероклуба, која иде за тим, да потпуно обезбеди наше небо од евентуалне навалe непријатељских авијона!

„А ПОЛО“ ТОН-КИНО

22, 23 и 24 марта

БЕЛЕ СЕНКЕ

Велики тонфилм из јужноморског живота.

У главној улози:

Monte Blue, Raquel Torres.

Као допуна:

TITTA RUFFO

пева велику арију из „Отела“.
Велики циз оркестар.

ОДЕОН

22 и 23 марта 1930

Јахта 7 греха

у 6 прекрасних чинова према роману од Паула Розенхајна.

У главној улози:

Brigitta Helm, Henry Stuart.

Лицемер

филмска драма у 6 чинова.
У главној улози: Elga Brink.

Вреће

цераде и канап
најефтиније код

АВРАМА ШИФА

завод за позајмљивање врећа и церада.
Творничко стовариште:
морске траве, коњске струне,
ћебета, гуртна, кудељних цевки
и т. д.

НОВИ САД

Телефон 24-03. Бр.: Јутешиф

Подружница:

БЕОГРАД-САВА.

Тражите ценовник.

БЕЛВ ЕЛЕКТРО ПОДУЗЕЋЕ NOVISAD
Futoški put 11. — Telefon 26-45

Veliki izbor lustera — AEG fabričko
slagalište motora, pegla, ventilatora
i parhetviks-aparata, Osram sijalica.

Gramofona i ploča.